

Usmernenie k tvorbe originálneho autorského diela autorov úloh a testov
v projekte *Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím*
elektronického testovania

Usmernenie sa týka tvorby úloh a testov, definovania pojmu **originalita, autenticita, plagiátorstvo** a dôsledkov, ktoré vyplývajú z **nedodržania pracovnou zmluvou** zadefinovaných povinností zamestnanca.

Podľa § 5 ods. 22 Autorského zákona je **zamestnaneckým dielom**:

- dielo, ktoré **autor vytvoril** na splnenie svojich povinností vyplývajúcich mu z pracovnoprávneho vzťahu, služobného vzťahu alebo štátnozamestnaneckého vzťahu k zamestnávateľovi alebo z pracovnoprávneho vzťahu medzi družstvom a jeho členom.

V pracovnej zmluve má zamestnanec NÚCEM-u uvedené, že pri plnení pracovných úloh a vytváraní autorských diel je **povinný vytvárať originálne diela** a **nesmie** pre splnenie uloženej pracovnej povinnosti **poskytnúť** zamestnávateľovi ako splnenie zadanej úlohy svoje **iné dielo**, ktoré už predtým vytvoril pre zamestnávateľa alebo inú tretiu osobu, ktorej udelil súhlas alebo ktorá je z iného dôvodu oprávnená vykonávať majetkové práva autora k takémuto dielu.

Podľa **pracovnej zmluvy** uzatvorenej medzi zamestnancom a zamestnávateľom je v Čl. I. bod 3, uvedené:

- zamestnanec vytvára **autorsky originálne, pôvodné, vlastné úlohy, resp. testy** z určeného predmetu.

Podľa Čl. VI. bod 4 pracovnej zmluvy sa ukladá zamestnancovi pri plnení pracovných úloh a vytváraní autorských diel:

- povinnosť **plne rešpektovať a neporušovať práva tretích osôb**, najmä práva autorov a osôb oprávnených vykonávať majetkové práva autora k iným, už vzniknutým autorským dielam, pričom najmä **nesmie tieto diela neoprávnene kopírovať ani inak neoprávnene používať** na vytvorenie autorského diela v rámci plnenia pracovných úloh podľa tejto Zmluvy.

Porušenie uvedených povinností sa považuje za závažné porušenie pracovnej disciplíny a zamestnanec v takom prípade tiež plne zodpovedá a je povinný zamestnávateľovi nahradiť škodu, ktorú mu porušením tejto povinnosti spôsobí.

Plagiátorstvo je použitie cudzích myšlienok, slov, poznatkov a iných výsledkov tvorivej duševnej činnosti, **bez jasného označenia pôvodného autora**, s cieľom vydávať myšlienky, poznatky a výsledky za svoje je **nepripustnou praktikou** v činnosti autorov úloh a testov.

V prípade **zistenia plagiátorstva** prijme NÚCEM opatrenia v súlade s platnými právnymi predpismi a zároveň považuje zistené **plagiátorstvo za závažné porušenie pracovnej disciplíny s dôsledkom okamžitého ukončenia** pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce.

Uvedené podmienky sa vzťahujú nielen na samotné vytvárané úlohy, ale aj na **zdrojové texty k úlohám**. Pri používaní zdrojových testov k úlohám je potrebné dodržiavať zásady:

1. Všetky zdroje textov **musia byť autentické**, v prípade potreby je ich možné didakticky upraviť.
2. Texty **nesmú byť prevzaté z materiálov určených na skúšku, resp. testovanie** z daného predmetu, **publikovaných NÚCEM-om alebo inou inštitúciou alebo vydavateľstvom**, v tlačenej alebo elektronickej podobe (publikácie, zbierky, učebnice, vzorové ukážky úloh, ukážkové testy), ani z iných didakticky upravovaných materiálov (časopisy určené na vyučovanie).
3. Pri každom zdrojovom texte je autor povinný uviesť zdroj, prípade poznámku, ak bol text didakticky upravený.

PhDr. Romana Kanovská, riaditeľka